

ipse est Iesus Christus, verum Tempus Divinitatis, in quo omnes insit sumus, incorporati, & per baptismum sanctificati. Instaremus ergo, sicut Maria, & cum illa sollemnem professionem, per quam nosmet devovimus, & confervavimus Deo in Baptismo, ut loquitur Tridentina Synodi Catechismus, & præbamus nosmet fideles primi-
tivo, essentiali, precipuo, & omnium maximo, secundum Sancti Augustini verba, nonquam declinantes ab ea fidelitate, cum qua Maria perfulta est tempore officis sua con-
ficationis. *Idem.*

Tunc argumentum, sit sacrificium, quod suum obulit Dominus, ubi per statum posuit, & a teneris ipsi unguiculis immoremur. Fideles in hoc exemplo, pietatis, & religio-
nis, quod illa nobis suppeditat, si ita beati fuerimus, ut illud imitemur. Hoc unum documentum, quod nobis præberet, effundens se in omnes vita nostra, actions, & nobis aperies viam non tuorum, sed verum etiam sua-
viorem, ac faciliter, ut ad aeternam perveniamus beatitudinem; & unicus hic gradus adducet nos in statum erudiendi nosmet de officiis nostris, que necessario nobis sunt obvium, ut salutem nostram operemur. Hoc est ad Maria Exemplum dilaculo ferire Deo: *sed hec*, quantum requireretur temporis spatium, ut hoc persuaderemus illis qui sunt in statu proficiendi ex hoc exemplo, quod illici-
tus præberet Maria; erga illos vero qui statu sunt prove-
ctores, quoniam validia requirebantur argumenta ad reparan-
dam temporis iacturam impensis extra tanti hujus Domini-
ni seruitum? Etenim ex quo Christiani sumus, postulam
nostrum ignorare, in Mundi esse, ut ibi serviamus Deo, videlicet, ut illum cognoscamus, amemus, colamus, quan-
doquidem ad finem hinc vitam recipimus? Sed: addere possum, nos quam cito oblivi-
s & moras nesciendo alios nonquam incipere, alios incipere velle, cum tempus præ-
terit, & alios tunc tandem incipere, polliquam Mundi fer-
vientur; cum tandem se apud omnes in contemptu effe-
ze ferentes, quarunt apud Deum illum honorem, &
estimationem, quam in facili inventare non potuerunt; cum Maria Domini jugum portaverit ab extrema pueri-
tate. *Auctor sermonum in omnia Ethica, Christiana argumen-*

*Fris Virg.
Confer-
tiones.*

tionem; rationem Magnitudinis, & potentie; rationem providentie, & consilii; rationem amoris, & bonitatis. Magnitu-
de eius postulat ex nobis sentium, nostrorum Sacrificium, ut supremum illius imperium profricatur; Eius Providen-
tia querit ex nobis mentis nostrarum submissionem, ut sapientiam illius admiremur; bovit vero flagit nos-
cordis obsequia, ut illud amori illius confcremum. Verum si quis unquam agnoverit tria hæc divinitatis attributa, &
triplicem hunc illi tribuit honorem una tantum actione,
nonne facendum est, hac datam extitisse Mariam in con-
fessione, quam hodierna die fecit effectus suorum al-
taribus? Nonne verum est illam hodie se præsentare tam-
quam vicinam profitemen, se omnia debere Deo, fe-
vere omnia proper Deum impendere, se paratum esse ad re-
deundum in nihilum sum, ut honorem tribuat Supremo
Dei potestat, ac se in abysso suis humilitatis contineat?
Responsum humiliatum Ascila sua. (Luc. 2.) Maria hodie se
præsentat tamquam Domini Ancillam, ut illi obediatur in
omnibus, ut legeatur omnes circumstantias, in quibus di-
vine placit Providence illam collocare, offerens voluntate-
tem jam paratum ad omnia; & illi dicens non fecus ac
David: *Paratum cor meum, Deus, paratum cor meum.* (P. 56.)
Anima mea nonne submissa eris Deo tuo, quoniam ipse
est filius tua? Nonne Deo subiecta erit anima mea; ab ipso
lasciata mea. (Psal. 61.) Illa sepe prefecit futuram Do-
mini Spontem, totam illius, sicut ipse ejusdem torus est:
Dilectus meus nabi, & ego illi. (Cantic. 2.) *Sermo Manu-
scriptus.*

Gloriosa Virginis, ex qua sumimus exemplum alacritati-
tis, que nosmet Deo devovere debemus, nihil erat me-
flectere de-
bet nisi Deo
in Maria.
ti, que nosmet Deo devovere debemus, nihil erat me-
flectere de-
bet nisi Deo
in Maria.
tus, que perfectissime subiecta
erant rationi, ita ut nulli ex ea parte obices nisi essent
separandi; sed dilucido Deo confecit, quoniam illi mo-
mentum obiectus erat, sibi sepe repetente per humilitatis,
& grati animi sensum: ne putes tuum eum, quia liber-
natus es: Verum est nihil magis esse tuum, quam tu, sed
verum est etiam nihil minus esse tuum, quam tu. *Quid ma-
gis tuum, quam tu, & quid minus tuum, quam tu?* Tu qui-
dem tuus es, sed primum Dei es, quam tu; tibi arbitrium
est vite vix, & actionum tuarum; sed talis es per gratiam Do-
mini, qui major es, magisque absolutus. Etenim post omnia,
non es tuus nisi ab aliquo annis, & quando placiuerit Deo;
sed illius est ab eterno, & in eternum; antequam esses homo,
jam illi subditus eras, & quamvis non esses amplius, non cel-
fates tamquam illi subditum es. Tuum igitur est, magnus hic
Doctor argumentabatur, supremo vite regi Domino debitos
ab ipso puerita, fit templum vivens, ubi Spiritus Sanctus
mansione suam constituit, ibi inveniens, & illuc pacem
intendens, quoniam Maria cor erat tranquillum, & cupi-
dities eius subiecta. Vos eandem a Deo gratiam obti-
nibitis, si deaderis illi primicias cordis vestri, & si illum
introduceritis; antequam locum præbaset eius inimico.
Ibi tamquam fortis armatus, sedem suam fugit, que il-
lico tentacorum pedem inferre patuerit. Sed si prædictio-

*Dificultas
cupiditates
cum non di-
lucu[m] im-
molantur.*

*Maria nos
debet inho-
Myherio
servare, &
tiam celan-
di in celis
fatu[m] ac ho-
minum sua
merita, que
virtus.*

Documentum nos Virgines, quo deinceps fuerint, evenerunt usque ad facultum consummationem, modam perfece se-
vendovi Deo, semper supra sexus sui fragilitatem extol-
lent, & imitanti puritatem Angelorum, qui meri spiritus sunt,
corumque virtutem superandri. *Ex Auditor recens.*

*Maria cum interna humilitate externam conjungens mo-
destiam, submetit abscondita, hominibus ignota; in Dei unus
oculis rendens sit exemplar Christianæ Justitia, quia sita
est in meritorum suorum ignorantia, in illis celandum sum
in hominum oculis, cum non nostris, isque illi uni ap-
petiendis, qui illa ignorare non potest, & in grati animi
monumentum sit illi acceptis referendis, a cujus liberali-
tate profecta suat; cum iam confiterit unam illam esse de-
bere teitem mentitorum maliorem, qui coram futurus est
Iudex. Ita nos docet Beata Virgo in Templo recessu, ad
felicitatem servandam gratiam suarum regenerationis, que
magismodum ipsam gratiam suarum conceptionis, & Nativi-
tatis servavit. Gratia hæc thesaurus est; quem ipsi mere-
ri non potuimus, & quem amittere posuimus. Qualiter fi-
delis anima illam servare debet in secreto vita abscondita,
& a mundi commercio remota; thesaurus hunc palam
gestare, est illius furibus, atque latronibus obiecte. Ina-
sia in propriis viribus præstans ostendit quoniam suu
magna fragilitas in occasionibus iactura, que tanto momentu
est, & tanta facilitatis. Santa Virgo in gratia con-
firmata, nihilominus abhorret semper ab occasiobibus
gratia fatalibus, illius iacturam reformidans: nihil il-
li timendum est, & sibi in omnibus cavit. Recepitur illa;
S. Bernardus ait, gratiam nullis mundi scandala si-
fetstandam, & que illam in quadam impeccabilitatis spe-
ciis constituit. Mundus quamvis infideli, & periculis re-
fusus, contra eum innocentiam nulla vires habebat; & si-
cuius Sol non inquinatur per lutum portans, Maria nihil
in mundi commercio poterat formidare; poterat rito in
cordis sui fidelite confidere, vel potius in gratia Dei:
& nihil feci, ut honorabilem discretionis gratiam, que
ipsam mala corruptionis feceraverit, vivere vult in se-
paracione ab omnibus hujus mundi impedimentis. *Sermo
Manuscriptus.**

*Memento, Domine, omnium obligationum, quas con-
tra nos tuas presentasti: suimus in Baptismo, & Ecclesiæ
nos tu nomine in fiume gremium recepi. Hujus diei Sol-
lemitatis ciet in nobis augusti illius ceremoniam memoriam;
fac, ut per Maria Merita omnia illius adimplamus officia;
Nobis quoque sape ob oculos starue peculiares conformatio-
nes, quarum Maria Præsentatio nobis est vivens imago; tot
speculam, & cum Deo colloquatur. Specula-
tum ad
miratio-
nem
Speculum
fuit video
in puer-
e virtus fo-
rabilium
caelum, da in statu perfectionis; & ea in azte, que nugs ob-
staculo
quo perier-
tibus cre-
pundis ali-
mbedatur*

*Maria tertium agens annum sededit in Templum, ut
fugiat nominum, confortum, & cum Deo colloquatur. Specu-
lacio Galo dignum, ac terra, Angelis, & hominibus,
videre tenaciam Virginem tanta cum generositate a parenti-
bus fecerat, & conferat se Deo, vacare pietati foli-
eum, & tanta felicitate, da in statu perfectionis; & ea in azte, que nugs ob-
staculo
fuit vide-
runtur, abrenuntare Mondo, antequam illum co-
gnoverit, & sibi praecavere contra nequitiam, antequam
iugulacula fuerit experta. Nos vero in inquietare con-
cepti, in sceleri nati, concupiscentia infirmati; nos, qui
gratiam in fragili vase, quod, ut Apolos inquit,
ad singulos incursum labefactari potest, tantum abest, ut
a teneris unguiculis recessum queramus ad Baptismi gratia-
tum tuendum, ut nobis ad ipsiis fere incunabulis effun-
dam in Mundi commercium, in profana solatio, in pe-
culiosissimas peccati occasions; quin Deo confcremus*

*Cum ade-
scendit
sibi metu
fatu[m] in
mundo
diligimus!*

*Oratio ad
Beatam Vir-
ginem, & q[ua]-
si acci-
pientem
miserit.*

*Memento, Domine, omnium obligationum, quas con-
tra nos tuas presentasti: suimus in Baptismo, & Ecclesiæ
nos tu nomine in fiume gremium recepi. Hujus diei Sol-
lemitatis ciet in nobis augusti illius ceremoniam memoriam;
fac, ut per Maria Merita omnia illius adimplamus officia;
Nobis quoque sape ob oculos starue peculiares conformatio-
nes, quarum Maria Præsentatio nobis est vivens imago; tot
speculam, & cum Deo colloquatur. Specula-
tum ad
miratio-
nem
Speculum
fuit video
in puer-
e virtus fo-
rabilium
caelum, da in statu perfectionis; & ea in azte, que nugs ob-
staculo
quo perier-*

etiam

MYSTERIUM ANNUNTIATIONIS SANCTÆ VIRGINIS MARIAE. MONITUM.

N Título Incarnationis Tomo primo Mysteriorum Domini Nostri monimus jam, Ecclesiam una, ea-
demque die duplex celebrare Mysterium; videlicet Eterni Verbi Incarnationem, & felix nuntium, quod
Angelus attulit Beata Virginis; illam delectam suam, ut Mater ficeret Dei filii; & bac de causa fidei
Ammonitionem felium hunc diem appellavice. Quoniam autem duo haec Mysteria nequeant separari,
possimus tamen, ut nosmet aptenus consuetudim, ac Fidelium devotioni erga Deiparam, sermonem
habere de Matris Annuntiatione tamquam argumento a Filii Incarnatione distincto; nam sicut in Incar-
natione nomini indirecta verba sunt de divina Maternitate, & quantum necesse est, ut intelligatur Deum
bonum factum sumendo corpus in utero illius; similiter in Annuntiatione, quoniam tota Marie gloria, & Magnitudo
proficiatur a Verbo divino, a quo ad incomparabilem hanc dignitatem evenita fuit; præseruit consideratur, quod atti-
net ad Sanctam Virginem, utpote quod alterum constituit Mysterium a priori quadammodo separatum.

*A*d id percurvende sunt omnes Annuntiationis circumstantias; Dignitas Matris Dei, ad quam sublatam est, Virtutes ex-
istimæ, quibus se ad divinam Maternitatem dispositi; explanatio, quam potest, propositionis, que Dei nomine sibi
concessit; confessus, quem preberet, & effectus admirabilis inde profectus; fides, humilitas, & puritas amor, quem
hac in occasione preseruit; tot Virtutes, quarum nobis præbet exempla: quapropter iudicium ferri potest, sermonem hujus
argumenti futurum equum utilem, ac parem ad ciendam gratitudinem, & veneracionem erga Dei Matrem.

PARAGRAPHUS PRIMUS.

Multiplex Sermonum Synopsis hujus argumenti.

*E*cce conciles in isto, & paries Filium. *Luc. 1.* Angelis opus erat verbis, Christiani, ad exprimendam
dignitatem, atque altitudinem divine Maternitatis,
ad quam gloriofa Virgo in hoc Mysterio sublatam est; di-
Honesti Bibl. Cene. Thol. de Myster. Tom. III.

gitatem adeo sublimem, titulum honoris adeo præstantem,
ut cetera prærogativa, ac privilegia, reliqua honoris,
& distinctionis insignia, non sint nisi effectus illustris
hujus qualitatibus. Ita spiritus noster oppresus pondere
tantæ glorie, attollit adeo non potest, ut Magnitudinem
eius concepit; verum ut aliquam saltem illius adstru-
mus ideam, secundum eam, que Angelus dixit verbis
adeo paucis; supponendum est, si luctet, ad hoc, ut
Maria vere Dei Mater esset, tria omnino suisse necessaria:

R. 3 Opor-

tione, alterum de laudibus Sancte Virginis, quos ad perfonas religiosas dirigit.

Aucto^r aliquis.
Qui loquuntur de Theologis scholasticis, qui de hoc argumento praetarantur, cujusmodi sunt Sanctus Thomas, Suarez, aliquis, vel de Interpretibus in Evangelium SS. Matthaei, & Luca: principiū Afcetici sunt.

Granatenis in Memoriali tit. 6. cap. 4. ubi agit de Incarnatione, singillatim attingit ea, quæ ad Dei Matrem pertinent.

Pater Gibieu, Oratori Sacerdos, in libro, quem edidit de Beata Virgine.

Cardinalis de Berule in vita Iesu Christi, quæ est in collectione operum ejus a capite 7. usque ad vigesimum inclusive, ubi agit de iis omnibus, quæ ad hoc Mysterium referuntur.

Pater Bourgois ejusdem Congregationis in veritatis, & prærogativis Verbi Incarnati, plures habet Meditations de iis, quæ acciderunt in Angelis legatione, & de virtutibus Beatae Virginis in hac occasione.

Pater a Ponte Parte 2. Meditationem de Mysteriis fideli, Meditatione 6.

Pater Suffren Tomo 2. Anni Christiani in Meditationibus de Adventu; & in eodem Tomo Medit. pro die Martii 25.

Pater Haineuve in parte 2. Medit. versus finem voluntatis Meditationem habet hujus argumenti pro die 25. Martii.

Pater Novet in Tomo 7. Hominis Orationis haberet 10. vel 12. Meditations in omnes circumstantias hujus Mysterii, ubi loquitur de Iesu Christo in Sancta Virginis finu.

Pater Crafer in alloquis de Adventu plures habet hujus Mysterii Meditations de hoc Mysterio, ejusque principiis circumstantiis.

Generatum loquendo, quicunque ediderunt Meditations de Mysteriis Religionis nostræ, illud Incarnationis non prætermiserunt; id eoque nec partem, quam Sancta Virgo habuit in hoc Mysterio incomprehensibili.

Idem Pater Crafer in libro de Devotione ad Beatum Virginem Parte 2. tractat. 1. articulo 2. ostendit Virginem singulariter esse colendam propter qualitatem Deiparae, & narrat quid in Ephesino Concilio contigerit contra Nestorium, qui illi gloriosum hunc titulum negabat.

Pater Poire in tripli Corona fuisus tractat quidquid pertinet ad honorem, cultum, venerationem, donum, privilegia Sanctæ Virginis, sed latius tamen loquitur de titulo Deiparæ.

Pater Honoratus Nicquet in libro, cui titulus: Virginis famulus; in compendium collegit quidquid Autores boni scriptorium in honorem gloriose Virginis, & inccepit librum suum a titulo Matri Dei.

In libro latino, cuius titulus Nomenklator Marianus; idem colligit omnia elogia omnisque titulos honoris Deiparæ.

Pater Aurelianensis in excellenti tractatu de Devotione ad Sanctam Virginem illum exordit, probans hunc titulum Matri Dei, & narrat Nestorium factum, & in hoc titulo Matri Incarnati Verbi constituit sublimes sensus quos habere debemus de hac Cali Regina.

Pater Nepveu Tomo primo Christianarum Considerationum.

Pater Croiset in asceticis exercitationibus in singulos annos dicit de Annuntiatione.

Pater de Argentano Capuccinus in Collationibus de Magalibus Sanctæ Virginis, Collatione 11. ubi in pluribus articulis habet quidquid Theologicum, & morale est de Annuntiatione.

Liber cuius titulus Hortus Pastorum træt. 3. leit. 11. de Conceptione Iesu Christi in canticis Viceribus Marie.

Idem lection. 13. loquitur de Virginitate Marie in hoc Mysterio.

Liber, qui inscribitur; Discursus predictabilis super Litanas Lauretanis Tom. 2. discurs. 223. loquitur de die festo Annuntiationis, & in Tomo primo discursu 117. de titulo Mysterio.

Mulinier Tomo 2. Panegyricorum. Hic auctor licet paulo.

Conclu-
tores recen-
tiores.
lo antiquior novam invexi predicanter rationem.

Mathias Faber latinos edidit Sermones; in Tomo Sanctorum Sermones habet in omnes partes, seu circumstantias Mysterii.

Briot in Sermonibus de Mysteriis Virginis unum habet de hoc Mysterio.

Pater Texier in Mysteriis Virginis.

Pater de Colombiere in 2. Tomo Sermonum unum habet de eodem Mysterio.

Pater Dueau duos habet de hac festivitate in Tomo Mysteriorum Virginis.

Pater Aurelianensis in Tomo 1. Sermonum.

Pater Senault in Panegyricis Sanctorum, Tomo 1. in diem festum hunc habet Virginis panegyricum, de Virginitate.

Mulinier Tomo 2. Panegyricorum. Hic auctor licet paulo.

Ante-

inter Ma-
ris, que re-
paratio.

Mundi re-
parationem, voluit et contra ex Sanguine primas mulieris, que fuit causa nostra felicitatis, primum hominem facere, qui nos omnes salvos fecit. Homo dedit sui prædictum corporis partem, ut formaret illud Mulieris, que mortem infixit universi posteritati; sed in hoc Mysterio Mu-

lier conferat partem corporis sui ad formandum corpus ho-

minis, qui dare vitam gratia illi, & universa nostrarum na-

ture. Hoc femina fuit, que ex Adæ fini egredita, nos omnes filios damonis fecit, cui credit; sed hic est homo,

qui egreditur de fini Virginis, ut nos omnes faciat filios

Dei viventis, quem credimus. Profecto aquum erat, ut Deus invertet ordinem duorum horum Miraculorum, quoniam effectus eorum adeo diversos effect. Ut nobis

daret

et

expatri-

o.

et

admi-

re-

ta-

re-

militare. Huinilitas hæc, S. Augustinus ait, in hominibus esse debet prima, & essentialem dispositio ad communicationes Dei: si igitur Deus sibi eligit in Matrem Mariam præ ceteris Mulieribus, hac illi sola videatur in statu perfectæ illius humilitatis, quam petit. Et sane Sanctus Bernardus animadvertisit, Deus, qui & ipsæ humilitatibus erat te usque ad excusum, sibi in humilitate infinite complacere debebat. Sed quid igitur adeo singulariter fuit in humilitate Marie? 1. Hæc fuit humilitas cum meritior plenitudo conjuncta: salutatur tamenq[ue] *Gratia plena*, & ipsa respondet: ecce ancilla Domini, 2. Fuit humilitas in cumulo honoris; Angelus nuntiavit illi, ipam Dei Matrem futuram, ipam autem nonnisi ancille sibi nomen vindicat: *Ecclesia Domini*. Hoc Calum in admiratione rapit; hoc cogit Verbum Dei, ut de Patriis suis egreditur, & se in Virginis utero claudat; & dum illa se humiliat coram Deo, Dei Filius se exanimat in illa. *Eximioris semper*. Hinc discimus humilitatem, Mater Dei humiliata. Deus existans, quanam sunt nobis documenta! Sine humiliata, nec Christianus est, nec Religio; quoniam sine humiliata neque est Incarnatio, neque homo Deus &.

Pars secunda. Maria concepit Verbum Dei per corporis sui puritatem. Propheta prædixerat, *Messiah ex Virgine nascitur*, & intererat dignitas Dei, *Sanctus Bernardus* ait, ut homino factus Matrem Virginem habetur; quævis enim alia Conceptio nitor, & gloriæ dignitatis caliginis offusus? Ita secundum egregium Sandi Bernardi animadversionem, totum hoc Mysterium transfigit Deus inter, Angelum, & Mariam, qui nobis exhibent diversos perfectissimum puritatis characteres. Quid inde nobis inferendum est? Cum Deus per se sit puritas essentialis, opus fuisse puritate Angelica, & puritate Virginis, ut inter Deum & hominem statueretur hæc inasimilabilis unio, que in Verbo Carne facta adimpleretur. Deus ipse in hoc Mysterio praesertim puritatem Virginalem, eligens Matrem Virginem, & legans ad ipsam Angelum, qui apud illam, nonnisi Nuntius est. Ne memorem, sequitur *Sandus Bernardus*, quoniam hujus Virginis puritas ejus erat meriti, quod illam supra puritatem Angelorum constitutus: Angelii enim puri sunt per naturam, & per privilegium beatitudinis, & glorie; sed Maria erat pura prelectione, & virtutem; & ad quem gradum ulque puritas ejus evenerat? 1. Eo usque ut ad Angelis adspicuum concremiceretur, ac turbaret; effluxus vigilante sue, ad servandum fusum puritatis thesaurum. 2. Eo usque, ut divine Maternitatem effet abrenuntiatura, potiusquam Virginitatem, quod Deum impulit, ut daret ei Spiritum suum, & ipse in illam descendenter, ut fecerat. *Verbum caro factum est*. Post haec quanam curasre debemus inviolatam corporum nostrorum puritatem &c. Ex primo Sermonis Parisi Bondaloue de Annuntiatione.

XIII. Tria federa admirabilia que sunt in hoc Mysterio, sermonis partitione posunt efficere. Fodus primus est Verbi cum Carne, habita ratione Iesu Christi, qui sit homo-Deus; unde sequitur Carnem consideratam in persona Redemptoris esse vere Carnem Dei, & adiuste jam possefitionem totius glorie Dei.

Fodus alterum Verbi cum Carne, habita ratione Marie, quæ sit vera Dei Mater; cuius divine Maternitati innuntur omnes honores, quos illi debemus.

Fodus tertium Verbi cum Carne, habita ratione Mortalium, qui sunt Fili Dei, membra hujus hominum-Dei, quia hic nostrum carnem aliudsum, contrahit cum nobis artem affinitatis. *Parisii secundi Sermonis Parisi ejusdem de eodem Mysterio*.

Inter Patres constat, consenserunt, quæ Virgo Sancta præstitit Angelo, momento eodem illam exevit ad dignitatem Matri Dei: aquitatem qualitatem, que illam beatitudinem reddit, eamque simul supra omnes creaturas collocavit. Itaque si cognoscere cupimus, 1. Cur nationes omnes declarabunt illam beatam: *Ex hoc enim veniam mihi omnes generantes*. (Luc. 1.) 2. Cur Omnipotens tantum operatus in illa, extollens illam super ea omnia quae non sunt Dei; *qua facti nibi magna, qui potens est*: inventum in illius submissione & fonte beatitudinis ejus; & principium totius gloria sua; unde hauriemus duas illustrationes maximi momenti in Morali Christiana: quarum altera est neminem beatum esse posse neque in hac, neque in altera vita, nisi ejus voluntas sit perfecte submissa Voluntati Dei: altera vero neminem unquam magnum fore nisi per obedientiam, & submissionem imperii Domini. Ex Sermonis Abbas de Bonnac. In Evangelium Annuntiationis.

XV. Necio, fideles, quid potissimum admirari debeamus in duplice Mysterio, quod hodierna die nobis praefatur Ecclesia, exinanitione ne Verbi æterni, an Marie Magnitudinem, an hominum felicitatem? Vobis ne exhibeo Verbum in centro humilationem demum, & ulque ad hominis miseriam exinanitum? Ottendam ne nobis Mariam augustinum titularum omnium decoratum, & ad Deipara dignitatem evedam? Proponam vobis ob oculos hominem honore, & latitia cumulatum ad intuitum primitiarum sa-

erga Mariam, qui nobis dant Unigenitum filium suum omnino in utsus nosse conferandam.

Secundo: sicut Pater Æternus ita Pater est, ut nihil minus dignat patrem sibi in omnibus; sed per Incarnationem, ille, qui par erat in omnibus illi, fit inferior, ita ut ille sit Creator, & Dominus illius, qui ab illo recepit eamdem substantiam, eadem attributa, easdemque perfections; similiter Mariam per Incarnationis Mysterium, fieri Dominam illius, qui Creator ipius est; quod nobis profundam inspirat humilitatem, videntibus Verbum, quodammodo descendere de thono, ut subiecta non solum Patri, cuius auctor est in omnibus, sed etiam uni ex creaturis suis, habenti jus illi imperandi.

Tertio: sicut per Incarnationem Pater Æternus fit Pater plurimorum Filiorum, quia omnes Christiani unam dunt taxat personam efficiunt cum Iesu Christo, & sunt fratres illius; ita Maria facta Mater Iesu Christi, fit Mater omnium Christianorum, quoniam conjuncti sunt cum Iesu Christo tamquam membra cum capite, quod nobis inspirat perfectam gratitudinem erga Patrem Æternum, & Mariam, qui nos adoptant in Filios, & ingentem amorem erga utrumque; etenim unam tantum familiam compounimus, cuius Iesu Christus est Pater, Mater autem Maria.

Atttingentes Mysterium, traditare possimus moraliter, pro textu assumendo verba illa: *Ecclesia concepit in utero, & parit filium*: (Luc. 1.) & ostendere.

1. Quod facit Deus in hoc Mysterio pro sancta Virginie, fidelis est imago ejus rei, quam quotidie facit pro nobis, ut applicer nobis fructum hujus Mysterii. Extempo 1. Deus querit Mariam, ut Mysterium hoc implatur, & mittit Angelum ad illam, a quo certior fiat divini Confessoris; hoc ipsum nobiscum operatur, nos præveniens, & quarens. 2. Aperit Deus Maria bona, que ex hoc Mysterio illi erant cœlula: ipsum videlicet Virginem futuram, & Matrem; nos quoque docet voluntates suas, & preciosos effectus, qui eas coronabunt. 3. Omnes illi auferunt difficultates, docens illam per Angelum, quoniam illud fieri posset: Deus simili ratione facit, ut possibile nobis videatur, quod fieri non posse videbatur; sternit vias, que nos ad illum adducunt.

2. Quod Maria facit, ut Dei Confilia obsequatur, imago est rei illius, que nobis facienda est, ut concurredamus ad ea, que de nobis habet, confilia; & si Maria turbata est ad Angelii adspicuum, & Magnitudinem rerum, quæ sibi dicebantur, humiliata prima fuit dispositio, quam arctulat ad Dei de se Confilia adimplenda: similiter nihil nostri, nontrahi infirmatis cogitatio primum est fundamentalium quod habemus, ut concurredamus ad magnitudinem de nobis Confilia: Puritas ejus, & contentus consummaverunt magna Dei de eadem Confilia, puritas cordis, & corporis, voluntas submissa voluntati Dei, eosdem in nobis effectus operabuntur. Ex tomo primo Elegiorum hispanorum.

Confideres verba illa, que Angelo dixit Maria: *Quoniam fies istud, quoniam virum non cognovisti*? ostendere possumus

Primo, Marianum præ se tulisse summam animi Magnitudinem, detestando Matrem eis Dei, si qualitas hac obfutri fuisse Virginitatem. Quoniam 1. sincera dispositio, que occupabat cor suum erat concedendi alteri cuiquam dignitatem. Deipare, Sanctus enim Gregorius Nyssenus ait, ipsum primo votu suo adhucfice. *Angelus parvus nautas, at illa virginitatis habens*. 2. Maria generale omnium abrenuntiabit privilegii supremè huius dignitatis inherentibus, cuiusmodi erat, esse hominum Redemptricem, Iesu Christo subordinatum, Reginam Cali, & terra &c.

Secundo, Marianum præ se tulisse summam animi Magnitudinem acceptando Iesu Christi Maternitatem; quia 1. acceptans illam objicibus se suscipitibus S. Joseph, in iusta hoc illi aperiere Mysterium; & objicibus se, ut a Phariseo lapidibus petetur. Ita Maria suam objicibus extimatione, ejusque offerebat Sacrificium. 2. Faciebat Sacrificium fuz tranquillitas, cognoscens Iesu Christi vitam non aliud figuram nisi jugem seriem perfectiōnem. 3. Denique prævidebat Filium suum sacrificatum iri; & nihilominus per admirabilem generositatem, se Domini annilam dicit. *Pater de la Colombe* tomo 2. Sermonum suorum.

PARAGRAPHUS II.

Fons, unde hanc ipsius copia ad has Sermonum structuras exornandas, & auctores de hoc argumento perservantes.

Sandus Pa- *Sanctus Augustinus* serm. 1. de Annuntiatione, ubi defi- critus legationem Angeli, & hujus cum Virginis collo- quium.

Idem in Sermone 2. de eodem festo fuisse persecutus laudes Beate Virginis, admiratus Deipare dignitatem, se conditum sine Virginitatis iactura; laudat eam humilitatem, & obedientiam, & divine voluntati submissionem.

Idem alibi etiam de re hac loquitur, veluti in sermonibus 17. 18. 21. 25. de tempore, & de Sanctis.

Ideo loquitur etiam in libro secundo de *Symbolo*.

S. Batilus Magnus, homil. de humana Chorū generatione, ubi rationes adferit, propter quas Salvator natus voluit de Virgine, & voluit Virginem hanc nupti tradidit esse, & alia plura adferat ad hoc Mysterium spectantia.

S. Basilius Seleucus in Biblioteca Patrum eximiam habet Orationem de Annuntiatione Sancte Virginis, ubi agit de omnibus circumstantiis Incarnationis, sive ad Deum, sive ad Sanctam Matrem spectantibus.

S. Chrysostomus, Sermonem habet de codem Annuntiationis Mysterio, tom. 7. serm. 35. ubi explicat, & ad examen revocat singula verba Angelicæ Salutationis.

Venerabilis Beda homil. 1. in hujus diei Evangelium, notat hujus Angeli dignitatem, tempus, quo Verbum aeternum conceptum fuit in Maris sinu, & omnes circumstantias memorat, que a Prophetis, & Evangelio referuntur.

Idem in homilia 2. inter cetera potissimum immoratur ostendens divinam Spiritus Sancti operationem, quod prosequitur in tribus subsequentibus homiliis, & tribus aliis sermonibus.

S. Chrysologus novem habet sermones de persona Iesu Christi, & Elevatione Maris ejusdem.

Sanctus Andreas Jerosolymitanus, editit Orationem de salutatione Angelica, & colloquio cum Beata Virgine.

S. Anastasius Sinaita tomo primo Bibliotheca Patrum, Attiringens Mysterium, de Verbi Incarnatione, loquitur de Virginis patritate.

Cardinalis Petrus Damiani serm. de Annuntiatione fuisse verba facit de divina Maternitate, & de illis quæ pertinent ad Sanctam Virginem in Incarnationis Mysterio.

Sanctus Gregorius Taumaturgus tres habet sermones de hodierna festivitate, sed tertius habetur inter sermones Sancti Chrysostomi Tomo sexto.

Ivo Carnotensis in serm. de Annuntiatione. loquitur fere de admiribili Maria puritate.

Sanctus Odilon Abbas in sermone de Incarnatione, cum admiratione loquitur de Matre Dei per totonum sermonem.

Sanctus Bruno Sermonem habet de hac festivitate, quam tenet originem eis, & principium omnium festivitatum, quæ celebrantur in honorem Sanctorum Mysteriorum.

Theodorus Studitis in Sermone secundo de Annuntiatione Mysterio laudat potissimum puritatem Virginis Deiparæ: in Autunno Biblioth. Patrum Catechesis 65.

Sanctus Cyrillus Alexandrinus in concione, quam habuit in Concilio Ephesino, ubi micum in modum loquitur de titulo Deiparæ, cuius præcipuus fuit propagator.

Sanctus Proculus Archiepiscopus Constantiopolitanus, qui dignatus Deiparæ contra Nestoriorum propagavit, elucubratus est elogium incomparabilem hujus Virginis, in Gallicum idiomam translatum ab Abb. de Bellegarde ad calcem versionis Sermonum Sancti Basilii.

Sanctus Laurentius Justiniani Sermonem habet de hoc Myterio, ubi ostendit Maria Sanctitatem, & immunitatem a peccato caufauit sive propter quam Verbum aeternum elegit illam sibi in Matrem.

Sanctus Bernardus quatuor habet homilias in Evangelium Missus est, ubi non loquitur nisi de Laudibus, Virtutibus, & disputationibus Sanctæ Virginis in hoc Mysterio.

Idem habet sermones tres de Annuntiatione, sed ibi loquitur potius de Salvatori adventu, & de fructibus incarnationis, quam de homini-Dei Matre.

Sanctus Joannes Damascenus in Canzic. num. foliis.

Sanctus Thomas præter ea, quæ habet de hoc Mysterio in summa part. 3. que 30. duos habet hujus argumentum sermones: primum in verba illa Iesu: *Egedicte Virga dardice Jesse, &c. & alterum in verba illa: Benedic tu in Miseribus, &c.* in quo fuisse verba facit de Sancta Virgine.

Abbas Guerricus tres habet sermones de Annuntiatione, ubi loquitur de modo, quo Maria se gesit in hoc Mysterio.

Gerson in Sermone de Annuntiatione in illa Evangelii verba, *Ave Maria grata plena*, diversas adferit in hoc argumento Morales, animadversiones, quæ ipsum augent argumentum.

Sanctus Bernardinus Senensis tres habet Sanctæ Virginis sermones, ubi magis explicito loquitur de Mysterio Annuntiationis; primum de Angelica Salutatione, secundum de Consolacione, quem Maria præbit verbis, quæ sibi Dei Nomine nunciatibant; tertium de mirabilibus effectibus hujus Confusus.

Albertus Magnus tres pariter habet sermones de hoc Mysterio, in quorum altero, ac tertio latius verba facit de benedictionibus, quas propter, & post hoc Mysterium Beatissima Virgo recepit.

Lanpergius in secundo Tomo operum suorum tres habet sermones de Annuntiatione Mysterio.

Hugo de Sancto Victore Tom. 2. serm. 18. & 33. tractat de hoc Mysterio, sed potissimum loquitur de Incarnatione.

Sanctus Thomas Villanova duos habet sermones, alterum de excellentia hujus Mysterii, & de Angelica legatione,

Oporebat ut Deus sumeret corpus ex Virginis hujus substantia formatum; oporebat deinde, ut Deus hic homofactus permaneat juxta statuum tempus in utero illius, eo modo quo certei infantes oporebantur deinde, ut nasceretur ex illa secundum Angelii verba: *Ecco concepsis in utero*. Hinc validas haeremus conjecturas pro Magnitudine divinæ hujus Maternitatis; & hæc prima erit pars hujus Sermonis; deinceps in repositione, quam Sancta hac reddidit Virgo, detegemus præcipias Virtutes, quæ illam disponere ad incomparabilem haec dignitatem recipiendam, quæ pars erit altera.

Pro parte priori; ex tribus rebus illis, quæ necessarias esse diximus ad hoc, ut Maria vere esset Dei Mater, tres elicere veritates, quæ illi gradum tribuum rebus omnibus mere creativæ superiorem. 1. Sancto Spiritu, qui profus divina Virtute fuit illi Spousu loco, fatus nequam suisse efficeret corpus illius idoneum ad vitam Homini. Deo tradendam, sed præterea ipsum illi gratia plenitudinem contulisse, ut quædam ponent speciem proportionis inter caudam, & effectum, illam efficiendo fantasum, & perfectiorem, ut huic Sanctatatis Mysterio cooperaretur, & per hanc gratiam ipsam elevavit super ea, quæ in ordine naturæ sunt maxima: *Genitrix plena*.

Hoc primum est verbum, quod illi Angelus dixit, ex quo inferenda est Magnitudo hujus dignitatis Matris Dei. Si gratia aliquem adeo attulit, quid erit dicendum de plenitudine gratia ipsius, quæ non est, nisi quædam preparatio ad Maternitatem? Si hæc gratia aliquid est ita pretiosum, ut minimus illius gradus præstet iis rebus omnibus, quæ sunt in natura, quid argendum est de hac plenitudine, quæ nonnisi via fuit & dispositio ad angustam hanc Maternitatem, & quænam moralis fieri potest anadversus de pretio gratia?

2. Cum Verbum Incarnatione permanere debet in hujus Virginis uero, quænam itæ uno ibi fuerit efformatum, ut ibi necessaria perciperet incrementa antequam nascereatur, Angelus addidit: *Dominus regnabit, Dominus est cum illis*; sed modo peculiari, per arctissimam affinitatem, quam contrahit Matercum Filio. Etenim, sicut proprie loquendo, unus Deus per se magnus est, & cetera magna non sunt nisi quænas referuntur ad Deum; hinc sequiturum, qui propriis ad illum accedit, & majorem cum illo rationem habet, magis etiam esse partem Magnitudinis ejusdem. At quænam creatura ad illum propria accedit, vel majorem cum illo habuit affinitatem (excipienda semper est Sancta Salvatoris humanitas) quam illa, quæ concepit in utero Deum suum, que illi vitam præbuit, & quæ fuit effectus ejus principium? Etenim in natura nulla maior, aut magis realis adest relatio, nisi Matris ad filium. Hoc igitur illi honorem tribuit distingue, & cum divina hac Majestate illam conjungens, attollit eam super omnia, quæ Deus non sunt.

3. Sed nondum hic est cumulus honoris, qui illi debetur; tertiis fons, quem nobis aperit Angelus per ea verba: *Benedicta in maliteribus*: nosfis enim benedictionem, quam pollicebatur Deus iustis Legis antiquæ, postissimum relipescere fructum conjugi, & frequentem potestatem. Sed benedictio, quam Cœlestis hic nuntias promittit Maria, est profusa singularis; quoniam Maria decorata est, in tripli sermonis parte ostendere possumus.

1. Deum infinitum honorem percipere ex affinitate quam Verbum Aëternum contrahit cum humana natura, quia Deus obedit illi, illius subiacet potestati, illi in Sacrificio offertur, & pro illius gloria immolatur.

2. Sanctam Virginem in infinitum attollit, quia Mater Dei declaratur, & per hanc qualitatem supra omnes meras creature attollitur.

3. Arcanum hanc, quam Deus cum hominibus contrahit affinitatem, illis incomparabile bonum afferre; ille enim fit eorum Salvator, Mediator, cœque omne bonum procurat, quod sperare possumus.

In celesti legatione Mariæ per Angelum facta, ut illa certior fieret divini de eadem Confili, tria consideranda sunt, quæ complectentur quicquid magnificientis dicti potest in laudem ipsius. 1. Eleccióne a Deo facta ejusdem pre miseribiles omnibus per aeternam prædestinationem, & singularem amorem, ut ingredieretur quodammodo in ordinem hypothaticum, ipsam ad qualitatem Deiparæ attollens.

2. Præpositio, quæ Angelus nuntiat divinum istud Consilium; & repositione, quam Maria tribuit Angelicis verbis, quæ in re maximas virtutes exercet.

3. Executio magni hujus Confili, quæ fit per consensum, quem Maria præbet Voluntati Dei.

Invenisti gloriam apud Deum. Luc. 1. Nihil homini optimus, quam inventire gloriam coram Deo; cum enim per se merum sit nihilum, magis non est nisi per gratiam, & juxta proportionem gratie, quam a Cœatore recepit. Ecco quid constituit Maria Magnitudinem in augusto Mysterio, quod hac die celebramus. Etsam quænam inventeret illa gloriam coram Domino ab ipso momentato, quo vitam

eluet in eminenti incomparabili hujus Maternitatis dignitate; & humilitas ejus coruscat in eis, quod se ancillam facit, quæ novissima est omnium conditionum. Quod si humilitas hæc adeo profunda Dei in eis celos traxit, ex parte alia puritas hujus ejusdem Virginis non minor habet illecebras ad mulcentum Cor illius, qui est puritas eadem; sicut enim hac virtus malorem habet cum Deo similitudinem, nihil melius disponere potest Virginem ad dignitatem Matris Dei, quam puritas hæc, quæ Angelorum puritatem superavit, & quæ illi adeo cara fuit, ut eadem ipsi etiam gratias Matris Marie fuerit anteferenda. Quænam inde moralis dogmata erit non possum? Digne poffræma virtus, quam Maria in hoc exercuit Mysterio, & quæ fuit ad divinam Maternitatem dispositio, fuit obedientia, & submissio divine voluntati. *Fiat mihi secundum Verbum tuum. (Luc. 1.)* Occurreret deinceps quid, hac de dicti potest; mihi fuit est animadvertere, posse in hac virtute imitari Sanctam Virginem; & quid nos Deo magis acceptos reddere posset.

Dominus dabit vobis Signum: Ecce Virgo concepsit, & pariet. II.

Ellius I. 18. 7. Ecce, Christiani, Signum quod olim promisit Mondo Deus, & quod fecit, ut contingenter non procul a felicitate, quam tot Propheta nuntiaverunt, quam tot Patriarchæ expectaverunt, & quam Fideles omnes conciperunt. Signum felix, simile quo nostra salutis praefigium, & magna ñdei objectum. Hoc autem signum admirabile Virgo est, quæ concepsit, & Deus a Virgine concepsus: Dominus dabit vobis Signum &c. Verum est, hoc Signum nos duplex docere Mysterium, quod Ecclesia confundit in hujus dicti festivitate; videlicet Maris Maternitatem, & Verbi Incarnationem, quorum alterum humiliations Mysterium est, alterum exaltationis, & Magnitudinis; quoniam Deus ibi descendit usque ad nihilum humiliatus nostra factus homo simili nobis; & Virgo ad divinam usque Maternitatem evenerit, qui cumulus est omnium Magnitudinum; Quod locum præbuit quibundam Sancti Patribus appellandi Incarnationem Domini nomine exhortationis, & exaltationis. Quod vero ad rem facit: Humilitas recipit Deum, qui ut Apostolus inquit, exanimavit, & exaltavit recipi Maria. Idem accidit quod in libra, qua comparatio Patres auuntur; in qua prout pars altera demitterit, altera attollitur, atque ita diversi gradus humiliations Filii, gradus sunt elevationis in Mater. Ut hoc innotescat confiderandum est tantum.

1. In hoc Mysterio Dei Filium Carinem factum assumptum corpora lese infra Angelos submittente, conjungendo secum natura, quæ Angelica minor est, ut inquit Propheta; verum similiter Mater super Angelos, & meras omnes creature attolleret.

2. Subiectio se omnibus miseris, omnibusque natura nostra infirmatibus, ut cumulus Sanctam Genitricem suam donis, gratia, privilegia, ut eam dignam efficiat exulta facit dignitatem, & quæ fuit effectus ejus principium? Etenim in natura nulla major, aut magis realis adest relatio, nisi Matris ad filium. Hoc igitur illi honorem tribuit distinctum, & cum divina hac Majestate illam conjungens, attollit eam super omnia, quæ Deus non sunt.

3. Sed nondum hic est cumulus honoris, qui illi debetur; tertiis fons, quem nobis aperit Angelus per ea verba: *Benedicta in maliteribus*: nosfis enim benedictionem, quam pollicebatur Deus iustis Legis antiquæ, postissimum relipescere fructum conjugi, & frequentem potestatem. Sed benedictio, quam Cœlestis hic nuntias promittit Maria, est profusa singularis; quoniam Maria decorata est, in tripli sermonis parte ostendere possumus.

3. Filium Dei fieri Filium hominum, ut quodammodo Matrem exaltare supra seipsum, volens illi subiacere, & obediens, tamquam Filium Matri, idque jure æquissimo, & naturali.

Si liber simul connéctere duo Mysteria, quæ in diei hujus Evangelio exprimuntur, videlicet Verbi Incarnationis, & Deiparæ Dignitatem, quæ Maria decorata est, in tripli sermonis parte ostendere possumus.

1. Deum infinitum honorem percipere ex affinitate quam Verbum Aëternum contrahit cum humana natura, quia Deus obedit illi, illius subiacet potestati, illi in Sacrificio offertur, & pro illius gloria immolatur.

2. Sanctam Virginem in infinitum attollit, quia Mater Dei declaratur, & per hanc qualitatem supra omnes meras creature attollitur.

3. Arcanum hanc, quam Deus cum hominibus contrahit affinitatem, illis incomparabile bonum afferre; ille enim fit eorum Salvator, Mediator, cœque omne bonum procurat, quod sperare possumus.

IV. In celesti legatione Mariæ per Angelum facta, ut illa certior fieret divini de eadem Confili, tria consideranda sunt, quæ complectentur quicquid magnificientis dicti potest in laudem ipsius. 1. Eleccióne a Deo facta ejusdem pre miseribiles omnibus per aeternam prædestinationem, & singularem amorem, ut ingredieretur quodammodo in ordinem hypothaticum, ipsam ad qualitatem Deiparæ attollens.

2. Præpositio, quæ Angelus nuntiat divinum istud Consilium; & repositione, quam Maria tribuit Angelicis verbis, quæ in re maximas virtutes exercet.

3. Executio magni hujus Confili, quæ fit per consensum, quem Maria præbet Voluntati Dei.

Invenisti gloriam apud Deum. Luc. 1. Nihil homini optimus, quam inventire gloriam coram Deo; cum enim per se merum sit nihilum, magis non est nisi per gratiam, & juxta proportionem gratie, quam a Cœatore recepit. Ecco quid constituit Maria Magnitudinem in augusto Mysterio, quod hac die celebramus. Etsam quænam inventeret illa gloriam coram Domino ab ipso momentato, quo vitam

ace-

aceperit, & in singula momenta fecerit admirabilia incrementa in hac gratia; fatendum est tamen hac potissimum die, & in hoc glorio Mysterio, ipsam inventive gratiam ea in plenitudine, & copia, quæ omnem superat cogitationem, & omnes hominum locutiones; quoniam die hac Spiritus Sanctus principium, & fons gratia permanenter in ilam supervenit, & illæ, qui est gratia substantialis, novam sumit vitam in utero ejus, eamque maximis cumulat gratias, quibus Calum meram creaturam valeat honorare. Ego vero, Christiani, ne argumentum aggrediar, quod mihi quidem videatur infinitum, referre volo gratias omnes, & favores, quibus hodierna die Mariam prolequebit, ad duo tantum; quorum alter est illam ad augustinum hanc Matris Dei dignitatem evectam fuisse; alter vero est, illam ad tantam hanc dignitatem fuisse sublatam, ut humani generis salutis cooperaretur. Duplex verbo: Elevatio Mariae, & finis, quem Deus per hanc elevationem sibi proponit.

V. *Ecc. Ancilla Domini fiat mihi secundum verbum tuum. (Luc. 1.)*

Si unquam in Evangelio adimplerat fuit illud Iesu Christi oraculum, cum, qui fæsi humiliaverit, exaltatur iri, & viam tutiorum ad magnitudinem veram, illam est humiliatio; profecto adimplerat in Mysterio, quod hodierna die recolit Ecclesia; namque hac Sancta Virgo videns se celesti legatione Dei nomine honorata demissim humilitatem, & fobi fatus esse putat Ancillam vocari, ideoque adsublimem, atque inæstimabilem Matris Dei dignitatem attollit. Hinc eo in argumento, quæ delegi inter plurima, quæ Magnum hoc nobis Mysterium suppeditat; consilium cepti immoratur dumtaxat in unico humiliatis exemplo, quod Beata Virgo nobis proponit, ubi vobis ostendam.

1. Profundam Matris humiliatem esse fontem, causam, & mensuram Magnitudinis, & dignitatis fuit.

2. Magnitudinem, & dignitatem Maris innixam humiliatam ejus, docere homines, verum Christiani Magnitudinem in humiliata confitere.

VII. *Autenthico narratur testimonio, insignem Sanctitatem Virum, Dei servitum devotum, ex Maria quadam die quævisce, quodnam ex omnibus elogis, gloriosissime titulis, quos devote conculi audiebat in Celebri Ecclesia in illius honorum dicta; quod, inquam, elegum illi gratius est; fulmine claram vocem personamque, quæ significabatur, illud ei jucundissimum accidere, quæ Mater admirabilis nuncupatur. Hoc unum verbum continet quidquid vix exprimi potest omnibus sermonibus, qui in honore illius possunt haberi: Mater admirabilis. Itaque in hoc immoratur glorio titulo, ostensurus illam jure Matrem admirabilem nuncupari.*

1. Quis simul & Mater est, & Virgo. Miraculare inauditum in scula, & quod in una illa vilum est: *Ecc. Virgo concepsit, & pariet filium; novum crevit Dominus super terram. (Isaia 7.)*

2. Qui Mater est Dei sui, quod maximum est, & prodigiorum omnium maxime admirabile: *Unde hoc mihi uenit Mater Domini mei ad me. (Luc. 1.)*

3. Quia simul Mater est omnium prædestinationum.

VIII. *Pro partitione hujus sermonis de Mysterio Annuntiationis Sanctæ Virginis aësum potest confessus, qui reperitur trium admirabilium veritatum.*

1. Altissima elevationis cum profundissima humiliatio in Maria, qui declaratur Dei Mater, simile quo recipit tamquam Domini Ancillam: *Ecc. Ancilla Domini.*

2. Virginitas, quam uerat, & quam sibi præferenda debeat alteri cuiquam bono, aut dignitati, una cum divina Maternitate, quæ dignitas illi in hoc eodem Mysterio concessa fuit.

3. Creatura ignorat in oculis Mundi, quæ Vitan dat Creatori suo, & hoc medio procurat. Vitam divinam & supernaturalem hominibus, qui Mysterio huius Virtutum sunt Filiis Dei; ex tunc Veritatis hauri potius moralia, ac perutilia documenta.

X. *Ut dicamus in hoc Mysterio obsequia a nobis Sanctæ Virginis aësum, quæ digna merentur. Traditionem hanc adaptavit Ecclesia, quæ in precibus, quas Sanctæ huic Virgi nuncupat, ait: Quoniam meritis portare. Virtutes autem, per quas eximiam hanc merita est dignitatem eo modo adhuc ostendit, redigi possunt ad tres, quæ maxime ad divinum hoc Mysterium referuntur. 1. Fides, & inconclusa fides. 2. Puritas intemperata. 3. Profunda Humilitas; quarum Virtutum Deus petit difficillimas probaciones ex Maria, antequam illam sibi in Matrem eligeret.*

Pro puncto altero. Maria non solum dignam præbuit, quæ a Domino eligereur, ut ingredieretur in ordinem Magnitudinis adeo singularis; præterea novit gradum hunc sustinet illis virtutibus, quæ dignæ erant Matre Dei. Ad hoc probandum, animadvertissest illi ingratis animi vitium, superbia, & negligientia plerisque in hominibus pareat, ut communes effectus adquisitæ dignitatis, quæ nulla præcesserunt merita. 1. Ingrati animi vitium efficit, ut obviciant auctoris fortunarum fumarum. 2. Superbia inducit oblivionem pristine humiliatis. 3. Negligentia tandem patit oblivionem officiorum status sui. Functi defectus mundus Magnitudinis, a quibus immensus fuit Maria, quæ doquidem neque ingratis gratitudine erga Deum, a quo gloriam suam receperat, neque humiliatis, de qua sumpta fuerat, oblio, neque in obviciis dignitatis fœcū officiis negligenti, ullam habuerunt partem in universa vita ejusdem ratione: quæ singula probari possunt argumentis depropria Canticō, quod cecinit post suam exaltationem. *Hoc pars, & hic ordo est Parisi Caron in Sermonis manucripto de Mysterio.*

Ecc. Ancilla Domini, fuit mihi secundum Verbum tuum. (Luc. 1.)

1. Propter hanc responsionem, & hanc Maris confessum Dei Filii defensit de gloria sua, & carnem induit in casis Virginis hujus vicibus. Maria concepit Verbum Dei. 2. per cordis humiliatem; 3. per Corporis puritatem; Quæ est hujus sermonis divisio.

Pars prima. Maria concepit Verbum Dei per cordis humiliati;

ritatem apud Filium suum. 3. Propter curam, quam gerit fatus nostræ, cui cum Salvatore cooperatur.

Ostendi potest in hoc Mysterio Cordis Marie dispositio erga dignitatem, quæ illam super omnem attollit celsitudinem; quomodo illam recipit, quomodo illam recipiat, cum illam recipere cogitur; quomodo denique utatur accepta.

1. Maria recipit dignitatem Matris Dei cum meru;

nam *Turata est in formæ illam sibi nuntiantis.*

2. Prudenter, & caute recipi Dei Maternitatem, quia ad examen revocat media, quæ sibi proponatur, ut ad ilam perveniat: *Quomodo sis ipsa?*

3. Maria uitat dignitate Deiparæ cum humiliata; retratur enim se esse Domini Ancillam: *Ecc. Ancilla Domini;* quæ tria sunt puncta elogii quidem pro illa, similem documentum pro nobis. Hoc est argumentum. *Patris Averallus in hoc Mysterio.*

Quæ potest cuiam causa accepta referenda sit electio, XI.

& distinctio, proper quam Deus precepit Mariam multibus ceteris, ut illam ad Deiparæ dignitatem attolleret, Scio equidem rationem hujus prælationis queri non posse a Deo; quoniam ejus Voluntas prima est, & suprema ratio per se, & regula omnis justitia: sed ex parte Mariæ, si ejus felicitas habentur illa, objectum fuisse hujus electionis, credendum quoque est cum Sancti Patribus, atque Theologis, Sanctitatem, & Virtutem beate hujus Creaturae, & electionem; quæ gloriam incomparabilem hujus Matris constituit. Misum igitur faciamus sublimem hanc dignitatem, quæ infirmatam, & captiuam nostrum excedit, & confidemus illius meritum & Virtutem, quæ egrediamur ex argumento, quod nobis proponit Ecclesia.

Prima consideratio. Maria se dignam reddit, quæ eligetur ad dignitatem Matris Verbi Divini.

Secunda consideratio. Maria probat dignam esse Matritatem, docere homines, verum Christiani Magnitudinem in humiliata confitere.

VIII. *Autenthico narratur testimonio, insignem Sanctitatem Virum, Dei servitum devotum, ex Maria quadam die quævisce, quodnam ex omnibus elogis, gloriosissime titulis, quos devote conculi audiebat in Celebri Ecclesia in illius honorum dicta; quod, inquam, elegum illi gratius est; fulmine claram vocem personamque, quæ significabatur, illud ei jucundissimum accidere, quæ Mater admirabilis nuncupatur. Hoc unum verbum continet quidquid vix exprimi potest omnibus sermonibus, qui in honore illius possunt haberi: Mater admirabilis. Itaque in hoc immoratur glorio titulo, ostensurus illam jure Matrem admirabilem nuncupari.*

1. Qui simul & Mater est Dei sui, quod maximum est, & prodigiorum omnium maxime admirabile: *Unde hoc mihi uenit Mater Domini mei ad me. (Luc. 1.)*

2. Quia simul Mater est Dei, & Virgo. Miraculare inauditum in scula, & quod in una illa vilum est: *Ecc. Virgo concepsit, & pariet filium; novum crevit Dominus super terram. (Isaia 7.)*

3. Qui Mater est Dei sui, qui maximum est, & prodigiorum omnium maxime admirabile: *Unde hoc mihi uenit Mater Domini mei ad me. (Luc. 1.)*

4. Quia simul Mater est Dei, & Virgo. Miraculare inauditum in scula, & quod in una illa vilum est: *Ecc. Virgo concepsit, & pariet filium; novum crevit Dominus super terram. (Isaia 7.)*

5. Qui Mater est Dei sui, qui maximum est, & prodigiorum omnium maxime admirabile: *Unde hoc mihi uenit Mater Domini mei ad me. (Luc. 1.)*

6. Qui Mater est Dei sui, qui maximum est, & prodigiorum omnium maxime admirabile: *Unde hoc mihi uenit Mater Domini mei ad me. (Luc. 1.)*

7. Qui Mater est Dei sui, qui maximum est, & prodigiorum omnium maxime admirabile: *Unde hoc mihi uenit Mater Domini mei ad me. (Luc. 1.)*

8. Qui Mater est Dei sui, qui maximum est, & prodigiorum omnium maxime admirabile: *Unde hoc mihi uenit Mater Domini mei ad me. (Luc. 1.)*

9. Qui Mater est Dei sui, qui maximum est, & prodigiorum omnium maxime admirabile: *Unde hoc mihi uenit Mater Domini mei ad me. (Luc. 1.)*

10. Qui Mater est Dei sui, qui maximum est, & prodigiorum omnium maxime admirabile: *Unde hoc mihi uenit Mater Domini mei ad me. (Luc. 1.)*

11. Qui Mater est Dei sui, qui maximum est, & prodigiorum omnium maxime admirabile: *Unde hoc mihi uenit Mater Domini mei ad me. (Luc. 1.)*

12. Qui Mater est Dei sui, qui maximum est, & prodigiorum omnium maxime admirabile: *Unde hoc mihi uenit Mater Domini mei ad me. (Luc. 1.)*

13. Qui Mater est Dei sui, qui maximum est, & prodigiorum omnium maxime admirabile: *Unde hoc mihi uenit Mater Domini mei ad me. (Luc. 1.)*

14. Qui Mater est Dei sui, qui maximum est, & prodigiorum omnium maxime admirabile: *Unde hoc mihi uenit Mater Domini mei ad me. (Luc. 1.)*

15. Qui Mater est Dei sui, qui maximum est, & prodigiorum omnium maxime admirabile: *Unde hoc mihi uenit Mater Domini mei ad me. (Luc. 1.)*

16. Qui Mater est Dei sui, qui maximum est, & prodigiorum omnium maxime admirabile: *Unde hoc mihi uenit Mater Domini mei ad me. (Luc. 1.)*

17. Qui Mater est Dei sui, qui maximum est, & prodigiorum omnium maxime admirabile: *Unde hoc mihi uenit Mater Domini mei ad me. (Luc. 1.)*

18. Qui Mater est Dei sui, qui maximum est, & prodigiorum omnium maxime admirabile: *Unde hoc mihi uenit Mater Domini mei ad me. (Luc. 1.)*

19. Qui Mater est Dei sui, qui maximum est, & prodigiorum omnium maxime admirabile: *Unde hoc mihi uenit Mater Domini mei ad me. (Luc. 1.)*

tatem, quam nobis Maria procuravit, dans nobis Filium suum, superaret illum, quem Isaac datus erat hunc electo populo, & per singularem prærogativam vocato Populo Dei.

Santa Elisabeth, quam Virgo visitavit simul, ac concepit Verbum aeternum in sinu suo, utrumque adjecte Lazarus ilian tamquam Matrem Dei sibi: *Benedicta tu inter Mulieres, & benedictus fructus ventris tui*: (Lucas 1.) illa quidem benedicta est, & quod Deo peperit infinitam filiorum per adoptionem multitudinem; sed fructus Virginis aeternae utriusque non minus benedictus est; cum enim per naturam sit filius Dei, & Maria filius, plures habet fratres per gratiam, & adoptionem. Hoc modo Maria vere est Mater viventium, facit enim filios gratiae eos, qui nascuntur filii mortis, & jure dicere potest, quod olim dixit prima omnia rem, qui illos reconciliaret: *Mulier in illo omnes maleditiones perfraterat*; & *Mulier omnes Cali benedictiones perfrabit*; tu vero Santa Virgo es Mulier illa fortis, Mulier unica inter omnes Mulieres. Celum omne te colat; hodierna die *hunc Mater Domini Calorum*; universa terra te laudibus cumulet; *Hodie es omnium hominum Patrona*, quia *sis eorum Mater*, effecta Mater Iesu, qui illorum frater est, & Salvator. Infernus contemnit; hodie insultant illius dominacionem evertis; nam ex Sanguine tuo formasti homo Deus, qui tandem illius potentiam, tyrannicun-
cum imperium est eververis. *Idem*.
Benedictus fructus ventris tui: Quia *oportet ut Iudeus*

Benedictus fructus ventris nř. Lata 1. Quas gratiarum omnium redemptio Deo, qui pro nobis factus est homo, & clausus est in cælis visceribus tuis? Quomodo nam fatis estimare pollutum bonum, quod factum est inestimabile! Quam parem illi gratiam redipendi possumus? In eternam be-

tiae, Mater viventium, & Mater benedictionis.

Applicatio quorundam locorum Scripturae huius argumento.

Missa est Angelus Gabriel a Deo, &c. **L**uca i. Hoc est legatus omnium celesterrima, & gloriosissima, five spectus Majestatis legitant, vel angelitus illius, ad quoniam

Ipectore Majestatis legantis, vel qualitas illius, ad quam
legatur, seu meritum Legati, sive magnitudini negotii, pro-
pter quod legatur. Deus hanc mittit legationem, & cum
dico Deum, ilium dico, coram quo quicquid magnitudi-
nis, & Majestatis in Mondo est, minus est nihil. Mitti-
secum nobilissimam contrahas amicitiam, & coronans te
e laice, qua amicta es, nofrer metit in iura, qui ha-
bemus ad telestem hereditatem suam, & ad immortalem
coronam. Idem.

Benedicta tu in multiplicibus. *Luz.* Adimitemur singulariter laudis, quae unam Sanctam Virginem decet; quamvis enim vetus Testamentum jactaret plures celebrissimas Mulieres, quae benedicta vocare vult, velut Abigail, Iacob, Judith; nulla carum evitavit maledictionem prolatam contra eum, et contra filios eius.

1; denique legationis hujuscauſa est ad conciliandam pacem Celum & terram per fedus in eundum a Verbo Filio Dei cum humana natura: *Misus est Angelus Gabriel a Deo, &c.* Verum est hanc negotiationem secretam fuisse res adhuc integra, quam nemo cognovit hominum, & quia latet ut vafernitiam etiam, subdolumque demonem; fed hominera die palam facta est, & mortales omnes: illam cognoscere debent; quippe quod illam nonne interest omnium, quod vero possitimum, queatus Christianorum; quapropter illam scire tenemur, vel faltem de eadem doceri. Ave gracia plena. Lxxv. 2. Sanctissima Virgo Pica et

Benedictus tu in Multis. Luke 1. Hoc Angelus dixi Maria, ut illi significaret; Deum ipsi omnes conceperat gratias, quas tot illarum Multes acceperant. *Et misericordia*

quique etiam Angelis non nisi in mensura illam receperunt; ut vero omnem illius plenitudinem consecuta es. *Gratias* conseruavit omnes cogitationes tuas, emundavit omnia desideria tua, omnes actiones tuas sanctificavit, in singulis novis ita te recepti incrementa; semper enim inventis et paratum ad illum audiendum, fidem ad illi respondendum, & constantem ad illum sequendum. Non igitur ne causa comparatur cor tuum immenso mari, in quod tamquam totidem flumina, confluent gratia. Deus unus unius potest illius profunditatem, & latitudinem metet. Ego vero quid aliud facere possum, nisi benedicere misericordias ejus erga te, adorare ejus de te aeterna Confita, gratulari ob pretiosa dona, quibusque cumulavisti, considerare tua felicitate, raeque plaudere dignitatem? *Pater le-*
galois, in Collegio de hoc Melioris.

Dominus tecum. Luea 2. Non equidem miror hanc gratiam opiam, qua Maria hodierna die cunulator, ubi cogito Dominum esse cum illa; & esse cum illa intimo, & per etissimum modo. Non solum cum illa est per efficiat, & per praesentiam; & per potentiam; ita eum cum omnibus reaturis; non eft cum illa solum per gratiam actualiter, illafreet meteum ejus luminibus suis; & cor ejus moteat: ita enim sape etiam est cum peccatoribus; neque solum cum illa est per gratiam sanctificantem, ut illam acceptam reddat in oculis suis, tamque recenset in albo sutorum; ita enim est cum iustis omnibus; neque solum cum illa est per protectionem singulariter, ut deducat illam in omnibus viis illius; & felicitet ac dedit ter- pium perdutis: ita enim est cum omnibus praedestinatis, dabunt miraculo, quod utrumque in persona ejus con- necit; & conferat. Hac gratia ita unum Mariæ erat re- servata, ut una sit Mater, & Virgo, sicut Ihesus unus est Deus, & Homo. Et Sanctus Bernardus adicit, sicut Deus hominem se fieri cupiens, nasci nonnisi ex Virgine poterat; ita Virginem cum deberet Matrem fieri, non nisi Deum parere posuisse. Divina hac Maternitas, quæ in Maria est inæstimabilis gratia, est etiam fons, & fundamentum gratiarum aliarum. Quapropter Angelus, qui absolute diceret Virginem, illam benedicunt esse inter omnia crea- ta; quoniam res ipsa supererat quidquid magnum in mundo est, Unigenito enim excepto; explicite voluit dicere, illam benedicunt esse inter omnes Mulieres, ut ostenderet ratio- nem felicitatis ejus ad suam Maternitatem.

Misus est Angelus ad Virginem, Et. Luce 1. Primum illud quod annuntiaverunt Patres in hoc Mysterio est collectio & recessus Mariz, cum Angelus Dei verbis illis convenerit. Tunc igitur erat in terris, quantum celebris erat in Celo; erat iam benedicta inter Mulieres, cum igitur orabatur, utrum esset in numero eorum. Agnoscite, Sanctus Ambrosius ait, hiac perfectum Virginum exemplum. Sola in generalibus, sola sine repte, sine comite, ne quo degenere aperiret affatu, ab Angelis salutem. Dicente, Christiana Virgines, coercere adeo naturalem intenti cupiditatem, & offensum esse.

Benedictio tua in multitudinibus. Luke 1: O beatissima inter omnes Multitudo; populi omnes benedicunt tibi; per te enim nascitur opus Redemptoris sue; Misera Inferorum manus; genitrix eamque tot faculsi in terribilis servitute; sed tu ostendisti in oculis Mundi eas corporis dotes; quae ut plurimum sunt adeo perniciose, ac funestia intentibus illas; feitate; infat Sanctus Ambrosius, vera Virginis esse ad viri accessum trepidare: Tropidaro Virginum est. Si vere virtutem amaretis, qua debet esse decor, & pars vestri sexus,

toniescē obſiceretis illam periculis laſoſdi, vel illius ja-
ctūram in verbis, aut in aliis faciēdī? Nunquid in Mun-
di cœribus, in quibus adulationis virtus adeo celeriter
cor ipſum corrumpt; ubi voluptae, pernicioſissimas
infidas frōt; ubi licentia necht callidissimas artes; ubi Mund-
i magoi, a Maſia discimus noſmet Deo ſubmittere, hu-
miles eſſe, humilitate de nobis ſentire, noſtri officiis de-
fungi, eaque adimplere maxima, qua fieri potest diligen-
tia. Hæc tuitor, hæc brevior et via, & unica, qua pa-
teat nobis ad veram felicitatem, & ſolidam gloriam.

Eius subi secundum volumen eum. Luca i. Dum loquetur Angelus, Maria supernaturali lumine illustrata, intellectu omnem econsumiam, & mirabili ineffabilis huic Mysteriis; & exanimans se coram Deo: Ecce, exclamavit, Antilla Domini; quandoquidem deditagias non es oculis in me conciere, licet indignissimum, fiat in me, quod mihi nuntiatis: Eodemque temporis articulo evanuit Angelus, & Spiritus Sanctus ex purissime Sancte Virginis Sanguine effluxit pulcherrimum Corpus; cumque pulcheris maxima creatur animam, Deus utrumque in Verbi persona coniunxit, quod hoc modo caro factum est. Hoc momentum, Maria: uera, frustra est. Verbi invenimus

Cogitabat quialis offeret bac Salutem. Luce 2. Ex Divi Ambroxi sententia tanta est Sancta Virginis turbatio, ut ne responderet quidem Salutem; & cum laudibus exciperetur, silentium seruaverit. Hoc solvens animo, utilium responsum regit, cum est omnis filius. Hac agendi ratio palam condemnat virulentam laudem, & allenanunciarum commercia; has approbationes quiescit, & emendaciarum ignavias artibus speciosas has honorum repulsa, que ideo redi-

Fiat mihi secundum verbum tuum. *Luca 1.* Verba haec duo

continent, que simul esse non posse videntur. Profundam humilitatem, que non nisi magna significat extinctionem; quoniam cum nihilum sit nihil, nihil potest; Ex parte altera dicit *san*, quod verbum in ore nostro nihil significare nisi desiderium, vel orationem; sed in ore Sancte Virginis. Deus voluit, ut videtur, verbum eius

banum ab hominibus, cum foras a Deo contemnimus, & sumus objectum indignationis illius. Fatidum enim est, hic pernicioſus est laqueus, quo uitio dæmon ad fal- lendas animas justas. Suavis hic sumus tentat statim ce- remonia haerentium illum, & eoque obicit .... erroribus deplorabilibus. Postquam tentator inutiles conatus exerit ad bona eorum prævertenda confusa, hec una illi reliqua fides est in illis inane obflections ciendi, & utendis in- gloria, que iphi ex preclare gestis rebus cedit, ut omnime eorum meritum auferat. Quamobrem Sanctus Augustinus ait, laudes eis quamduam perfectionis speciem ex perni- ciōtore, quo suavior est, & non minus arduum esse propulsive adulantiam illecebras, quam minas perfequen- tiam tyrannorum. *Ibidem.*

Sancte Virginis, Deus voluit, ut videtur, vernum eius plenum auctoritatis, imperii, & tanta potestatis, ut plures Sancti Patres comparantes illud fieri, quod Mundi Creato- tor protulit cum Creaturas omnes ex nihil eduxit, cum hoc fieri quod Sancta Virgo in Mysterio Incarnationis pronuncia- vit, inventari hoc fuisse priore potius; majores enim producunt effectus, & admirabiliores. Tandem enim pars Dei vitam creaturam tantummodo praebevit; at pars Sancte Virgi- nis dedit vitam ipsi Deo. Fias Dei non eduxit opus suum nisi ex nihil sibi, que omnium insima origo est; at pars Sancte Virginis eduxit opus suum de sibi Dei, qui origo omnium nobilissima, & praestantissima. Denique pars Dei, nihil addidit magnitudini tuis, nihil infiniti ejusdem per- fectionibus; sed Maria penetrari in illa effectus admirabi-

Turba est in sermone eius. *Zac. i.* Vix Angelus licet adhuc confuse, & qui aliquid enucleatus illi explicuerit.

Maria contulit , & quin aliqua enucleatus illi explicetur .
Maria significaverat , velle Deum illam super ceteras feras
suis filiis Malices attolleret ; cum illam *subturbat* in sermonis
intellexit . Sapiens Maria Confilium , ex quo omnes intel-
ligere debent homines , si hae sancta elevato per omnes An-
gelicum nuntiata , & a Dei manu profecta terribus humili-
tum Mariam ; iure metuere debere prophanas facili mag-
nitudines ; que fere semper fecerunt in corda homini-
orum corruptionem . Timor Mariæ , qui docet illos vereri
honores , quorum fulgor excebat , dignitates , quarum pon-
dus aggravat , elationes ; que eorum circumtagit capita ;
Mariæ terror , qui illos admonet nihil in sublimibus locis
tutum esse , & sicut super alta montium cacumina favit
procera , ita in summo fortunarum fastigio , nunquam
deesse pericula .
ad Iosepham Deipara dignitatem .
Turbata est in sermonis ejus . **Luca I.** Maria exemplum
quoniam paucos habet imitatores ! Etenim heu ! ubinam est
fancta hac honorum fuga , que cum Iesu Christo in finis
humillimae Matris concepta , futurus videbatur sensus omnibus
Christianis hereditatis regia traditus ? Primit temporis
Ecclesie , que vocari possunt perfecti Christiani in
tempora , Christiani metuebant honores ; tyrranos vero non
metuebant , fugiebant persecucionem eorum , qui illos at-
tollebant , atque interriti occurabant tribulationes eorum ,
qui illos ad necem conquirerent . Quoniam abie-
runt nostris diebus iustis formidinis sensus ad hono-
rum asperctum ? Quousiquisque , ut Maria , reformatus
pandus honorum Angelis ipsi timendorum ? Quousiquis
que ut Maria ad dignitatis aliquis fulgore turbatur ?

Multa fides congregavimus distitias, su supergefta es universitas. Proverbi. 39. Cum Deus Mariam elegit, ut illam ad Divinam Maternitatem attolleret, nequam confiderebat in se neque generis sui magnitudinem, neque Spiritus sui talenta, neque corporis perfectiones, neque alia decora quibus a Creatore suo adeo liberaliter fuerat exornata. Verum et Mariam, etiam in Mundu oculis omnium creaturorum fuisse perfectissimam, orta ex David, aque ut alacrum. *Rauum* et *languidum* erat corpus eius, sed *admirabilem* et *admirandissimum* erat visus eius. Sed fallor; non defunt, qui ad adiectum horum objectorum turbantur; sed horum turba longe differt ab illa Matris Dei; hanc in illis ceteris ambitio, quam parit inquietus pavor non perveniendi, eo quo contendunt; quam producit competitoris propallentis intentus, & adiectus iniuncti adversantis. Nimirum felices heu! si hæc turbilos illos afficeret tatio, & cogenerare turram & innocentem quietem in tranquilla medicocitate perquireret. *Fater An-*

tot aliorum Regum, quos inter Majores fuos numerabat, progenie; heres erat universi glorie ipsorum. Naturalibus qualitatibus pradita, quas a Deo receperat, erat, ut Sanctus Bernardus testatur, opus eximium omnium facul- rum, & nulla ex filiabus Israeli cum illa comparanda erait admirabiliter congerie gratiarum exteriorum; atque eminentium, quibus erat locupletata; de ipsa enim ad littora sunt dici potest: *Molis filia congregaverunt dicitur, se supergerens ei universas.* Sed nihil horum impulsu Deum ad habendum illius electionem, ut eties Meritis Mater, & ut Musa dicitur, redderet. *Redderet, si posset, quod non posset;* reliqua in Sermone de hoc Mysterio.

ut Mudo parent Redemptorem. Maria autem ratio habita est , properat Sanctitatem ejus , ac virtutes , quibus pre ceteris enteritab . *Fare Bourdais.*

Erecti mibi magna , qui potius efi . Luce 1. Et profecto Deus ilam exaltavit super omnes meras creaturas ; non videamus tamen ipsum illi deinde divitias , aut honores ; humujmodi dona nimis indigna fuisse illi , simili & ipsa . Neglexit , sanctus Chrysostomus ait , dare illi humujmodi bona , ad beatitudinem parum sufficiunt , & virtutis parum necessaria ; sed interius resolvit illam oratio . St . Irenaeus .

Eccl. viii. 1. *Iustus interior replevit illam gratis, & benedictio eius, deducit illi profundam humilitatem; omnino dama voluntatis sua obediens, perfectam in omnibus numeris obeyens testudinem. Si igitur beati esse volumus,*
Honore Bibl. Conc. Thol. de Mab. Tom. III.

verbis, qui
bus refire
vident au-
dientes Ver-
bum Mari-
e, quia ipsam
pertinet
& habet
ratio-

bis fuerint argumentati; scio, eos omnes, qui rite men-
tem eorum affectui sunt, & verborum eorumdem sensum
intellexerint, iudicatores esse illos nequam locutus esse
de Materiotaate Mariae, qualis vere est, sed theoreti-
cunt. Scio Theologum quendam eruditum Virum ha-
reticos ostendisse, Mundi Salvatorem non solum nihil im-
minuisse de Matre fuit dignitate hac responsum; sed illam
commendaſſe; etenim hoc idem est, animadverſit
ille, ac si Iesu Evangelica. Mulieri exclamanti; *Beatus*
Veneris, qui te portavit, & ubera que luxisti, respondidit:
Mater mea Beata quidem est, quod me generuit, & pro-
pria me lache nutritum; sed beatior est, quod me conce-
perit Spiritus, ut Sancti Augustini verbis utar, audiens ver-
bum Dei, & illud opere adimplens: *Beator fuit Maria*
conceptu[m] mente, quam venire. Verbum illud quinimum non
*excludit igitur primam elevationem; econtra illam pro-
bat, atque confirmat. Sed ad auferendum hereticis occa-
ſionem confundendi eam cum reliquo creaturis, ne sepa-
remus ad Angeli exemplum duas hanc conceptiones, &
dicamus Mariam illum concepit spiritu, antequaque con-
cipiter corpore: Deum amare illam quatenus Matrem suam, & tanta dilectione illam profectum fuisse, quan-
ta, cum ab illa carnem est mortuus. Pater Stephanus Cha-
millarii, Sermon Manuscripto de Annuntiatione.*

Maria est *Ave Maria gracia plena, Lxx. 1. Maria est plena gratia, plena gratia quia caelestis donis est cumulata, & omnes possident vir-
tutes eius. Hac vera est eius felicitas, hic sons omnium ma-
teriarum gloria eius. Dicite igitur Christiani, quanam sit vere
bonus. Fidelium beatitudinem, quanam est felicitas ad quam anhe-
lare debent omnibus momentis vita sua. Maria beatissima est,
qua inventit gratiam apud Dominum, quia omnes virtu-
tes exercuit. Omne Christiani hominis bonum est inventire
gratiam apud Deum, & sola ratio, qua pueritate possumus ad hanc beatitudinem, est animam suam Christianis
virtutibus locupletare. Christianus crescit in gratia, prout
procedit in pax virtutum; & cum virtutes christiana
altas egerint radices in illis, dicti potest plenus gratiae,
& Deus sibi in illo placere.*

Mysterium *Quonodo fuit istud? Lucas 1. Quonodo magnum hoc My-
sterium nostrum poterit adimpleri? Iniquis Doctoris sententia est,
per te admis-
Deum a quadam Angelorum post creatum a se Mundum
rationem, exquisivisse, utrum quid tanto operi decessit; & Angelum
redidisse, deesse tantum creaturam, quae illud admirare-
tur, & vocem, qua incelsanter extolleretur & operis excep-
tentiam, & Sapientiam opificis. Quidquid sit de hac sen-
tentia, qua plus habet ingenii, quam soliditatis; certum
est, noluisse Deum, hanc creaturam & vecem deesse opere
reparationis Mundi; qua quia expectaret, donec opus
perficeretur, & etiam antequam inciperetur, nisi unum
ex Angelis suis, qui illud admirandum proponeret specta-
fuerit, prastantissima, fanctissimaque creaturarum suarum: *Quonodo fuit istud? Quonodo magna haec operis ad-
mirabilis Conflilia poterunt adimpleri? Quonodo Verbum*
fieri puer, omnipotens infirmus, impalibilis mortalis,
*eternus in tempore nasci, infinitus aetatis limitibus coar-
ctari, ille denique, qui Mundum efficit, ponere se in nu-
mero operum suorum, & fieri pars adeo angusta Mundi*
ipius? O mixta nova, & inaudita! o Temperamentum
*quod concepi non Dei, & Hominis, Creatoris, & crea-
turae, Cali, & Terra, aeternitatis, & temporis, gloriae,
& ignominiae, immortalitatis, & mortis: Quonodo fuit?*
Quonodo Mysterium hoc adimplerbit? Chauschim Tomo
*Mysteriorum.**

*Tua Pater providentia cuncta gubernat. Sapiens 4. Hos plau-
cium est, de quo nobis peritus esse debet, eum qui
dat vitam, dare etiam, quae ad vitam pertinent, & quid
quid vita convenire potest. Hinc Auctor naturae das vi-
tam, tam animabitus, simili illis suppediat media ad vitam
illam fervandam, tuendamque per generalem providen-
tiam, qui confluit omnibus eorum necessitatibus, & pro-
pter quam juu illi Patris nomen tribuitur: *Tua Pater pro-
videntia cuncta gubernat.* Simili ratione hoc ipsum dicere
debemus in ordine gratiae, & de secunda haec Matre Ma-
ternitate loqui erga homines, sicuti de priori loquimur,
quoniam habet ratione proprii Filii fuit: potquam dedit illi
vitam, eum aluit, educavit, necessitatibus eius confulavit,
& curam gerit illius almonie, eo modo quo Mater obli-
visci non potest Filii fuit, neque illius derelinqueret, ut
loquitur Propheta, qui ut offendat curam, quam Deus
Iustus, Cato, & Maria. Idem de Asumpt. Beatae Virginis.*

*Eto fuit Maria concipiendo mente, quam venire, felti-
cione cuncta gubernat.* Simili ratione hoc ipsum dicere
debemus in ordine gratiae, & de secunda haec Matre Ma-
ternitate loqui erga homines, sicuti de priori loquimur,
quoniam habet ratione proprii Filii fuit: potquam dedit illi
vitam, eum aluit, educavit, necessitatibus eius confulavit,
& curam gerit illius almonie, eo modo quo Mater obli-
visci non potest Filii fuit, neque illius derelinqueret, ut
loquitur Propheta, qui ut offendat curam, quam Deus
Iustus, Cato, & Maria. Idem de Asumpt. Beatae Virginis.

*Materne propinquitas nibil Maria profusa, nisi felicis
Christi corde, quam carne gestasse.* Idem lib. de Virgin.
cap. 3.

*Talis agitur Virgo de reo Mondo, que rancum habere-
mentum, ut Filium Dei in semetipsa suscepit.* Idem.

*Quid ego pauper ingenio, dicam de te, o Beata Virgo! Cum
te quid dixeris, minor laus est, quam dignitas tua merita!* Idem sermonis de Sancta.

*Allie Deus sumus requiritis hospitum, ut ostenderes in capo
corpus, easum abire terrari Deum.* Idem fern. de Na-
vitate.

pro nobis habere pergit. Mater nostra est, quia incessanter partur nos Deo per spiritualia subdia, & per proximam. *Tua Mater providenta gubernat.* Auctor Sermonum in omnia Ethica argumenta. Tomo 2.

*Monstra te esse Matrem canit Ecclesia. Ostenderene celat adoptio[n]is effector de-
bet, ut Ma-
riam Matre nostram vo-
cemos.*

*Monstra te esse Matrem canit Ecclesia. Ostenderene celat
qualibet in occasione, fe nobis esse Matrem, & nos tam-
quam filios recipere? Quandoquidem nobis divinam han-
vitam fervore contendit, & certaine facere nostram fal-
lum eternam. Ita monstrat fe nobis esse Matrem, cum
nobis gratas procurat, & necessaria subdia ad Christia-
ne vivendum, cum proficit omnibus anima[n]te nostra ne-
cessitatibus, vel cum prohibet, ne pereamus. Sicut pa-
tres vocamus eos, qui suis auxiliis, & patrocinio vitam
fervoram nostram, vel ab aliquo periculo inevitabili eri-
puerunt, vel fecus oram precipiti, loci aliqui jamjam
lapitios desinuerunt; quis inficias ibi, nos hoc pacto
debitores esse Beatam Virginem, praefitem vero cum intimi
cordis affectu illam obsecramus, ut feste nobis Matrem
ostendam apud Filium suum, versus cupientibus, reverenti ad
Deum: *Monstra te esse Matrem.* Per sensum vero Matris er-
ga Filios suos attenta est petitionibus, omnibusque ne-
cessitatibus nostris. Induit hunc erga nos caritatem affectum, ex quo merita est nomen augustinum. Matris Iesu Christi:
ex momento concepit, quidquid natura inspirat Matribus
etiam, & dicitur: *Monstra te esse Matrem.* Idem.*

Monstra te esse Matrem. Per sensum vero Matris er-
ga filios suos: inglesia est in omnia huic homini Dei
Consilia, cui vitam impertiebatur hac mente, ut illam
aliquando pro salute nostra sacrificaret. Profecto cum Deus
illius, perficit consilium ad magnum nostrum salutis opus,
non licet ambigere, utrum ostenderit illi, quid tunc ipsum
urget, immensam videlicet caritatem, que efficiat, ut
eligeret admirabile hoc medium feste hominem facien-
di, ut mereetur nobis hunc adoptionis spiritum, quo ad
Deum, tamquam Filii ad Patrem suum clamaremus: *Ab-
ba Pater & Marian obsecramus, ut feste tamquam Ma-
trem nostram ostendamus.* *Monstra te esse Matrem.* Idem.

*Propter nimiam caritatem, que dilexis nos. Ad Ephes. 2. In-
carnationis Mysterium effectus est maximus amoris, quem
Deus hominibus testari posuit. Maria in hanc ingressa est
economiam conscientis istud Consilia Iesu Christi: ex-
perta est tenerissimi amoris motus erga homines per elec-
tionem, a Deo factam de illa: *Dubitare quis potest omnino
in effectu caritatis, transfig. Mariae viscera, in quibus ipsa, qui
ex Deo est, caritas nostra munibus corporalibus requirit?* Vi-
scera eius plena fuerint caritatis erga illos, quos filius
suis ad excessum usque diligerat: *Propter nimiam caritatem
qua diligimus nos.* Et ex eodem excessu cognoscens quam ca-
rili suo homines essent, cum erga illos fuisse affectum,
quem nomen, & qualitas Matris in illius corde excivit.
Ita loquitur Cardinalis Petrus Damiani: *Serm. 1. de Na-
tiv. Virg. 1. Omnes amas invincibilis, quos in ea, & per
eum Christus Filius ejus, ac Deus summa dilectione dilescit.**

*Hoc igitur caritas illam urget, ut nobis sequit, ac suis
rebus consulat; etenim hinc illi communia sunt, ut nos
sua autoritate, & virtute nos protegat, & verba, ut
omnibus perfungatur officia Matris erga nos; neque enim
credendum est, motus gratia minus acres, vividissime ef-
fe, quam natura: ita ut ab illa expectare debemus
quidquid filius expectare debet a Mater, quam diligit,
& a qua unice diligitur cum excellu dilectionis, qua ha-
beat proportionem ad Amorem, quo dilexit nos Iesu
Christus, ubi incarnatus est. *Propter nimiam caritatem, &c.*
(Ad Ephes. 2.) Idem.*

PARAGRAPHUS IV.

Loci, & Sententie Sanctorum Patrum hujus
argumenti.

*Basco fuit Maria concipiendo mente, quam venire, felti-
cione cuncta gubernat.* Simili ratione hoc ipsum dicere
debemus in ordine gratiae, & de secunda haec Matre Ma-
ternitate loqui erga homines, sicuti de priori loquimur,
quoniam habet ratione proprii Filii fuit: potquam dedit illi
vitam, eum aluit, educavit, necessitatibus eius confulavit,
& curam gerit illius almonie, eo modo quo Mater obli-
visci non potest Filii fuit, neque illius derelinqueret, ut
loquitur Propheta, qui ut offendat curam, quam Deus
Iustus, Cato, & Maria. Idem de Asumpt. Beatae Virginis.

*Materne propinquitas nibil Maria profusa, nisi felicis
Christi corde, quam carne gestasse.* Idem lib. de Virgin.
cap. 3.

*Talis agitur Virgo de reo Mondo, que rancum habere-
mentum, ut Filium Dei in semetipsa suscepit.* Idem.

*Quid ego pauper ingenio, dicam de te, o Beata Virgo! Cum
te quid dixeris, minor laus est, quam dignitas tua merita!* Idem sermonis de Sancta.

*Allie Deus sumus requiritis hospitum, ut ostenderes in capo
corpus, easum abire terrari Deum.* Idem fern. de Na-
vitate.

Ave

Paragraphus V.

75

Ave animatum Templum Del; *Ave Cali, teraque aquifimum
habitu[m]; Ave ejus Mater, qui non capitur rotis Mundis
statio.* Idem sermonis 18. de tempore.

O semina super feminas benedicta! que virtus eminens non no-
rit, & virum suo utero circumducit. Idem sermonis 18. de
Conceptione Virginis.

O veneranda Virginitas! o predicanda humilitas! Maria ab
Angelo, Domini Mater est appellata, & illa se Christi ancil-
lam proficit. Idem sermonis 3. de Nativ. Christi.

*Vida humiliatio[n]is, vide devotionem, ancillula se dicit. Domini-
ni; que Mater digitur, ut repente exaltata promissa est.* S. Ambrosius.

*Veneramus salvius audirem, que dum autorem suum con-
dit de Calo, nobis Redemptorem presul in terra. Hieronymus
sermo de Asumpt.*

*Quod natura non habuit, usus nescivit, ignoravimus ratio,
meni non capi humana, paces Calum, super Terra, creature
emisit celestis miratus, hoc totum est, quod per Gabrielem Ma-
ria divinitus nascitur.* Idem ibidem.

*Ceteris per partes praefatur gratia, Maria vero se tota infun-
dit gratia plenaria. Idem ibidem.*

*Nom est in Mondo locus dignior uero Virginali, in quo Del
Filius Maria suscepit; nec in Calo folio regali, quo Marian
Del Filius sublimavit. Idem ibidem.*

*Hodie completa sunt omnia desideria; hodie primum est, &
principale Trinitatis festum. Gerlon.*

*Ur conceptions Verbi aeterni peringet, meritorum verticem
super omnes Angelorum virorum, usque ad solium Deitatis erexit.* S. Gregorius Magnus lib. 1. in cap. 1. Regum.

*Quaritis qualis Mater, quae potius qualis Filius. S. Eu-
cherius, sermo de Nativitate Virginis.*

*Virgo, conceptus ex te Auditor tuus, in ea ex oris origo,
Ex in tua carne est Deus tuus. S. Chrysologus fern. 142.*

*Quod est, quod sine Maria conceptus non perficit Incarna-
tio eius Mysterium, quia nomen eius illam Deum omnium honorum
est principium. S. Ireneus.*

*Virgo regia Davidis p[ro]p[ter] eligitur, que facio gravida
seu divinam, humanamque prole prius conciperente, quam
corpore. Sanctus Leo sermo 1. de Nativit.*

*O rex Sacrae Virgo! de te qui omnia illustris, & glo-
riosa dixit, nunquam quidem a virtute aberravit. Sanctus
Basilicus Seleucus, in oratione Deiparae Virginis.*

O uero Calo amplius! quia Deum in te non coarctasti. S. Epiphanius de laudibus Deiparae.

*Perfektissima Dei imago ab ipso Deo summa arte, & singulari
providentia deputa. S. Antonius Florentinus Archiepisc. in
Palm. 44.*

*Videbis quidquid minus est, minus esse Virginem, solumque op-
erum opus illud superrogasti. Petrus Damiani serm. de Nativ.
Mariae.*

*Taceat, & contempnatur omnis creatura, & vix audeat aspi-
rare tanto dignitatis immensitatem.* Idem ibidem.

*Omnes amas invincibilis, quos in te, & per te Deus
meus summa dilectione dilescit.* Idem ibidem.

*Sicut fons (nempe verbo Dei) fatum est nihil, ita
fons ista nihil refutum est.* Idem.

Felix Maria, que Deum habet debitorem. S. Methodius.

*Quis est tam sublimis humilitas, qui cedere non novis hono-
ribus, infelicitate gloria nosci, Mater Dei eligitur, & amillia-
se nominis. S. Bernardus sermo super Missus est.*

*Utrinque stupor, uirtus miraculorum; & quod Deus fama
obtempore, humilitas aliisque exemplo; & quod Deus fama tri-
pliciter, sublimitas sine falso. Idem ibidem.*

*Ita ei Virginis non gloria singularis, & excellens praerogativa
Maria, quod Filium unum, euandemque cum Deo Par-
merit habere communem.* Idem.

*Si Virginitas in Maria non potes nisi mirari, stude hu-
militatem imitari, & suffici tibi. Idem super Missus est.*

Virginitate placent, humilitate concepit. Idem ibidem.

*Si Maria humilitas non est, super eam Spiritus sanctus non
requiecat; nam Virginitas sua humilitate forsan habet gra-
tiam apud homines, sed non apud Deum.* Idem fern. 2. su-
per Missus est.

*Hac igitur Festis sub nomine Annuntiationis Beatae
Virginis est ejusdem ferme antiquitatis, ac ipsa Ecclesia,
Sancte Augustini anno 400 celebratur eodem die, & quod
cetera dicuntur.* Idem ibidem.

*Mariae veneratione digna, in qua humilitatem exaltat festivas
dies, & patens conferat Virginis.* Idem ibidem.

*Maria cum Angelum interrogavit, quomodo fuit istud, quae
virum non cognoscet, non de falso dubitavit, sed medium
inquisivit. Idem ibidem homil. 4.*

*Ex hoc beatam te dicere omnes generationes, que omibus ge-
nerationibus vitam, & gloriam tribuist. Idem fern. in Na-
vitate Virginis.*

*Merito in te reflectere oculi totius creatura, quia in te, por-
te, & de te huius manus Omnipotens, quidquid crevit,
recreavit, Idem ibidem.*

Felix Maria, cui nec humilitas defuit, nec Virginitas.

Idem ibid. homil. 2.

Hoc solum quod Dei Mater est, excedit omnem altitudinem, G 2 sume.

Haud Bibl. Conc. Theol. de Myster. Tom. III.